

Littafin Daniyel — Na Dari da Takwas

Bayyana Alamar Annabci: Cikakken Bincike Kan Kahoni Bakwai a Ru'ya ta Yohanna

Jeff Pippenger
2024-02-29

An ba William Miller babban haske game da majami'u bakwai, hatimai bakwai da kaho bakwai a cikin littafin Ru'ya ta Yohanna. Ya sanya waɗannan alamomin annabci a cikin tsarin manyan karfi biyu masu hallakarwa, wato arna, sannan daga baya papanci. Bai ga kowane hali na annabci na waɗannan alamomi ba, amma abin da ya gani ya kafa fahimtar asali game da tarihin cikin gida da tarihin waje na ikkilisiyar Allah tun daga zamanin manzanni har zuwa karshen duniya. Tarihin cikin gida majami'u ne suka wakilta, kuma tarihin waje na majami'un kuwa hatimai ne suka wakilta. Ya ga cewa kahoni alamu ne na hukuncin Allah a kan Roma, wanda ya kasance alamar hukuncin Allah a kan Roma a karshen duniya, ko da yake bai ga cewa Roma a karshen duniya ta kunshi tarayya mai ninki uku ba.

Littafin da Uriah Smith ya rubuta mai take Daniel and Revelation yana dauke da wasu ra'ayoyi marasa daidaito, amma Sister White ta bayyana shi a matsayin, “hannun taimakon Allah.” Ta nuna cewa ya kamata a yada shi tare da The Great Controversy, Patriarchs and Prophets, da The Desire of Ages. Kafkarfan amincewarta da shi ba ta nufin cewa littafin yana kan irin matakin wahayi daya da littattafanta ba, sai dai cewa littafin yana dauke da “babban koyarwa,” kuma ya kasance sanadin “kawo rayuka masu tamani da yawa ga sanin gaskiya.”

Littafin yana amfani da dabarar annabci ta Millerite, tare da ra'ayoyin annabci waɗanda ba a taɓa gani ba kafin 22 ga Oktoba, 1844. Za mu yi nuni da wasu sassa a cikin littafin yayin da muke gabatar da aikace-aikace sau uku na Bala'o'i uku.

Miller ya bayyana cewa “kahoni bakwai tarihi ne na hukunce-hukunce bakwai na musamman kuma masu tsanani da aka aiko a kan duniya, ko kuma daular Roma.” Kahonni huɗu na farko suna wakiltar hukunce-hukuncen da aka kawo a kan Roma arna, kuma kaho na biyar da na shida hukuncin Allah ne da aka kawo a kan Roma ta paparoma; amma da Miller bai gane cewa kaho na bakwai yana wakiltar hukuncin Allah a kan Roma ta Zamani ba. Da yake magana game da hatimai bakwai da kahoni bakwai na Ru'ya ta Yohanna, Uriah Smith ya rubuta:

“Da Dan Rago ya karɓi littafin, nan da nan ya ci gaba da buɗe hatiman; aka kuma ja hankalin manzon zuwa ga al'amuran da suke faruwa a farkashin kowane hatimi. Tuni an lura cewa adadin bakwai, a cikin Nassosi, yana nuni da cikawa da kamala. Saboda haka, hatimai bakwai suna kunshe da dukan wani rukuni na al'amura, suna iya kaiwa har zuwa zamanin Constantine; kuma kaho bakwai kuma wani jerin al'amura ne daga wancan lokaci zuwa gaba, ba zai iya zama daidai ba. Kahoni suna nuni da wani jerin al'amura waɗanda suke faruwa a lokaci ɗaya da al'amuran hatiman, amma suna da hali dabam kwarai. Kaho alama ce ta yaƙi; saboda haka, kahoni suna nuni da manyan rikice-rikicen siyasa da za su faru a tsakanin al'ummai a zamanin bishara. Hatimai kuwa suna nuni da al'amura masu halin addini, kuma suna dauke da tarihin

ikkilisiya tun daga budewar zamanin Kiristanci har zuwa zuwan Almasihu.” Uriah Smith, Daniel and Revelation, 431.

Kaho alama ce ta yaƙi da hargitsin siyasa. Da yake magana game da aya ta biyu ta sura ta takwas ta Ru’ya ta Yohanna, Smith ya ce:

“‘AYA TA 2. Sai na ga mala’iku bakwai waɗanda suke tsaye a gaban Allah; aka kuma ba su kaho bakwai.’”

“Wannan aya tana gabatar da wani sabon jerin abubuwa na daban. A cikin hatimai mun ga tarihin ikilisiya a lokacin abin da ake kira zamanin bishara. A cikin kaho bakwai, waɗanda yanzu ake gabatarwa, muna da manyan abubuwan siyasa da na yaƙi waɗanda za su faru a cikin wannan lokaci ɗaya.” Uriah Smith, Daniel and Revelation, 476.

An buɗe hatimi na bakwai a cikin ayoyi shida na farko na Ru’ya ta Yohanna sura ta takwas, kuma a bayan fagen buɗe hatimi na bakwai, mala’iku bakwai masu kaho bakwai sun shirya su busa.

Kuma sa’ad da ya buɗe hatimi na bakwai, sai aka yi shiru a sama kamar tsawon rabin sa’a. Sai na ga mala’iku bakwai waɗanda suka tsaya a gaban Allah; aka kuma ba su kaho bakwai. Sai wani mala’ika kuma ya zo ya tsaya a bagade, yana riƙe da maƙera ta zinariya; aka kuma ba shi turare mai yawa, domin ya miƙa shi tare da addu’o’in dukan tsarkaka a kan bagaden zinariya wanda yake a gaban kursiyin. Sai hayaƙin turaren, wanda ya zo tare da addu’o’in tsarkaka, ya hau sama a gaban Allah daga hannun mala’ikan. Sai mala’ikan ya ɗauki maƙerar, ya cika ta da wuta daga bagaden, ya jefa ta cikin duniya; sai aka ji muryoyi, da tsawa, da walkiya, da girgizar ƙasa. Sai mala’iku bakwai waɗanda suke da kaho bakwai suka shirya kansu domin su busa. Ru’ya ta Yohanna 8:1–6.

Akwai wani saɓanin annabci da muka kasance muna gano shi a cikin maƙaloli na baya, amma har yanzu ba mu kai ga takamaiman bayani a kan wannan al’amari na annabci na musamman ba. Wannan saɓanin shi ne, alamu da suke wakiltar jerin matakan tarihi na annabci, ana haɗa su duka wuri guda a ƙarshen tarihin da suke wakilta. Mun nuna cewa tsararraki huɗu na Adventism na Laodicea waɗanda abubuwan ƙyama huɗu na Ezekiel sura ta takwas suke wakilta, sun nuna takamaiman matakan tarihi; amma kowannensu, a matsayin gwaji, yana maimaituwa a cikin tarihin hatimtar mutum dubu ɗari da arba’in da huɗu. Ana kuma samun wannan saɓani a cikin kaho bakwai, domin ko da yake suna wakiltar takamaiman hukunce-hukunce a kan Roma ta arna, ta papacy, da kuma ta zamani, dukansu suna sake haɗuwa tare sa’ad da zartarwar hukunci a kan Roma ta zamani ta fara a dokar Lahadi mai zuwa nan ba da daɗewa ba.

Kahonin bakwai suna da takamaiman kwanaki da aka cika su a ɗā, amma Sister White kuma ta ɗora mala’iku bakwai masu ƙahoni bakwai a Ru’ya ta Yohanna sura ta takwas cikin tarihin dokar Lahadi mai zuwa nan ba da daɗewa ba.

“‘Kuma sa’ad da ya buɗe hatimi na biyar, na ga a ƙarƙashin bagade rayukan waɗanda aka kashe saboda maganar Allah, da kuma saboda shaidar da suka riƙe; suka kuma yi kira da babbar murya, suna cewa, Har yausha ne, ya Ubangiji, Mai tsarki mai gaskiya, ba za ka yi hukunci ba, ka kuma ɗauki fansar jininmu a kan mazaunan duniya? Aka kuma ba kowane ɗayansu fararen riguna [An ayyana su masu tsarki kuma masu tsabta]; aka kuma faɗa musu

cewa, su huta tukuna na ɗan lokaci kaɗan, har sai takwarorinsu bayi kuma 'yan'uwansu, waɗanda za a kashe kamar yadda aka kashe su, sun cika' [Ru'ya ta Yohanna 6:9–11]. A nan an nuna wa Yohanna al'amura waɗanda ba su kasance a zahiri ba, sai dai waɗanda za su kasance a wani zamani a nan gaba.

“Ru'ya ta Yohanna 8:1–4 da aka nakalto.” Manuscript Releases, juzu'i na 20, 197.

A cikin sakin da ya gabata, Sister White ta danganta tattaunawar da cika hatimi na biyar ga lokacin da mala'iku bakwai suke shirin busa kaho a babi na takwas, amma ta kuma sanya irin wannan wakilci a cikin tarihin muryoyi biyu na Ru'ya ta Yohanna babi na goma sha takwas.

“Sa'ad da aka buɗe hatimi na biyar, Yohanna mai bayyana wahayi ya ga cikin wahayi a karkashin bagade taron waɗanda aka kashe saboda Maganar Allah da kuma shaidar Yesu Almasihu. Bayan wannan kuma sai abubuwan da aka kwatanta a cikin sura ta goma sha takwas ta Ru'ya ta Yohanna suka biyo baya, sa'ad da ake kiran waɗanda suke masu aminci da gaskiya su fito daga Babila. [An kawo Ru'ya ta Yohanna 18:1–5.]” Manuscript Releases, juzu'i na 20, 14.

Kahoni bakwai suna wakiltar hukuncin Allah a cikin tarihin Roma ta arna, ta papacy, da ta zamani, amma kuma an wakilta su a cikin tarihin 11 ga Satumba, 2001, da murya ta biyu ta dokar Lahadi mai zuwa nan ba da daɗewa ba. Bayan ya yi magana a kan ayoyi shida na farko na Ru'ya ta Yohanna sura ta takwas, Uriah Smith ya fara gabatar da cika tarihi na kahonin farko huɗu.

“A nan an ci gaba da batun kahoni bakwai, kuma ya mamaye ragowar wannan sura da kuma dukan sura ta 9. Mala'iku bakwai suka shirya kansu domin su busa. Busawarsu ta zo a matsayin cika ga annabcin Daniyel 2 da 7, tana farawa da tarwatsewar tsohuwar daular Roma zuwa kashi goma na rarrabuwarta, waɗanda, a cikin kahoni huɗu na farko, muka samu bayaninsu.” Uriah Smith, Daniel and Revelation, 477.

Smith ya bayyana cewa kahoni huɗu na farko hukuncin Allah ne a kan Romawa arna. Ya kawo nassi na aya ta bakwai wanda ya bayyana siffofin annabci na kaho na fari, sa'an nan kuma ya nuna cika sa a tarihin duniya.

“Hukunci na farko mai tsanani da nauyi wanda ya sauko a kan Roma ta Yamma a cikin gangarowarta, shi ne yakin da aka yi da Goths karkashin Alaric, wanda ya buɗe hanya ga hare-haren kutse na gaba. Mutuwar Theodosius, sarkin Roma, ta faru a watan Janairu, 395, kuma kafin karshen lokacin sanyi Goths karkashin Alaric sun dauki makamai ga daular.”

“Harin farko a karkashin Alaric ya lalata Thrace, Macedonia, Attica, da Peloponnesus, amma bai kai ga birnin Roma ba. Sai dai a harinsa na biyu, shugaban Goth ya haye Alps da Apennines, ya kuma bayyana a gaban katangar 'birni madawwami,' wanda ba da daɗewa ba ya faɗa gani ga fushin baragurbi.”

“Sautin busar farko yana da matsayinsa kusa da karshen karni na huɗu da kuma gaba, kuma yana nufin waɗannan mamayewa masu hallakarwa na Daular Roma a karkashin Goths.” Uriah Smith, Daniel and Revelation, 478.

Smith ya bayyana Alaric a matsayin alamar hukuncin Allah a kan Roma arni, wadda kararrawa ta fari ke wakilta. Kowace kararrawa tana da wani mutum a tarihi da ke wakiltar ta; Alaric yana wakiltar isowar kararrawa ta fari daga karshen karni na huɗu. Miller ba zai iya ganin cewa an kawo wannan kararrawa a kan Roma ba saboda tilasta kiyaye Lahadi, domin Miller mai kiyaye Lahadi ne. Smith ma ya rasa wannan hujja, amma Smith ya fahimci cewa dokar farko ta tilasta kiyaye Lahadi Constantine ne ya kafa a shekara ta 321. Ka'idar annabci ta yatsa da ke da alaƙa da tilasta kiyaye Lahadi kullum iri ɗaya ce, gama Allah ba ya canzawa, kuma wannan ka'ida ita ce, "rida ta ƙasa tana biye da halakar ƙasa." Alaric yana wakiltar farkon halakar ƙasa wadda ta fara a daidai wannan lokaci da Constantine ya zartar da dokar Lahadi ta farko.

Smith ya ci gaba da yin ƙaulin aya ta takwas, wadda ta bayyana ƙaho na biyu, sa'an nan ya ci gaba da sharhinsa:

"Daular Roma, bayan Constantine, an raba ta kashi uku; sabili da haka ake yawan ambaton, 'kashi na uku na mutane,' da sauransu, a matsayin nuni ga kashi na uku na daular da take ƙarƙashin bulalar azaba. An yi wannan rarrabuwar mulkin Roma ne bayan mutuwar Constantine, a tsakanin 'ya'yansa uku, wato Constantius, Constantine II, da Constans. Constantius ya mallaki Gabas, ya kuma kafa mazauninsa a Constantinople, babban birnin daular. Constantine na Biyu ya riƙe Britain, Gaul, da Spain. Constans ya riƙe Illyricum, Afirka, da Italiya. (Duba Ecclesiastical History na Sabine, shafi na 155.) Game da wannan sanannen gaskiyar tarihi, Elliott, kamar yadda Albert Barnes ya kawo maganarsa a cikin bayanansa kan Rev.12:4, ya ce: 'Aƙalla sau biyu, kafin a raba daular Roma har abada zuwa kashi biyu, wato Gabas da Yamma, an yi rarrabuwar daular kashi uku. Ta fari ta faru a A.D. 311, sa'ad da aka raba ta tsakanin Constantine, Licinius, da Maximin; ɗaya kuma a A.D. 337, bayan mutuwar Constantine, tsakanin Constans da Constantius.'" Uriah Smith, Daniel and Revelation, 480.

Abin da ya faru a tarihi na Ruma ta kasu kashi uku, da kuma kashi biyu, wanda masana tarihi da Smith ya kawo magana a kansa suke nufi, su ne ɓangarorin Ruma waɗanda suke bayyana haɗin kai mai ninki uku na Ruma ta Zamani, wanda ya ƙunshi tsari ne da ya kasu gida biyu, yana wakiltar haɗuwar coci da ƙasa. Sa'ad da Smith ya ci gaba, sai ya gano mutumin tarihi da ke da alaƙa da ƙaho na biyu.

"Tarihin da ke misalta busar ƙaho na biyu a fili yana nufin mamaya da cin Afirka, sannan daga baya na Italiya, ta hannun mugun nan Genseric. Nasarorinsa mafi yawansu na TEKUN ne; kuma nasarorinsa sun kasance "kamar wani babban dutse mai ci da wuta, da aka jefa cikin teku." Wace siffa ce za ta fi dacewa, ko ma ta kai wannan, wajen misalta arangamar rundunonin jiragen ruwa, da kuma irin mummunar ɓarna ta yaƙi a bakin gabar teku? A wajen fassara wannan ƙaho, ya kamata mu nemi wasu abubuwa da za su shafi duniyar kasuwanci ta musamman. Alamar da aka yi amfani da ita a zahiri tana kai mu ga tsammanin tashin hankali da hargitsi. Babu abin da zai cika wannan annabci sai tsananin yaƙin teku. Idan busar ƙahoni huɗu na farko tana da alaƙa da manyan abubuwa huɗu fitattu waɗanda suka taimaka wajen rugujewar Daular Roma, kuma ƙaho na farko yana nuni da ɓarnar Goths a ƙarƙashin Alaric, to a nan a zahiri muna sa ran mataki na gaba na mamaya wanda ya girgiza ikon Roma ya kuma taimaka ga faɗuwarda. Babban mamaya na gaba shi ne na "mugun nan Genseric," a kan jagorancin Vandals. Aikinsa ya faru a cikin shekarun A.D. 428–468. Wannan babban shugaban

Vandal ya kafa hedkwatarsa a Afirka....”

“Game da muhimmiyar rawar da wannan ɗan fashin teku mai jaruntaka ya taka a rushewar Roma, Mista Gibbon ya yi amfani da wannan magana mai muhimmanci: ‘Genseric, suna wanda, a cikin halakar daular Roma, ya cancanci matsayi daidai da sunayen Alaric da Attila.’” Uriah Smith, Daniel and Revelation, 481, 484.

Smith, yayin da yake kawo maganar masanin tarihi Gibbon, wanda ya nuna alamomin tarihi na kaho uku na farko, ya bayyana cewa Genseric shi ne kaho na biyu, sa’an nan ya ce Genseric, “ya cancanci matsayi daidai da na Alaric da Attila.” Alaric shi ne kaho na farko, Genseric na biyu, Attila Bahunne kuma shi ne kaho na uku, wanda aka yi magana a kansa a aya ta goma. Smith ya nuna cewa kaho na biyu, wanda Genseric yake wakilta, ya wakilci tarihin “428-468.” Sa’an nan Smith ya kawo aya ta goma, wadda ta bayyana kaho na uku, ya kuma ci gaba da labarinsa:

“A cikin fassara da kuma aiwatar da wannan nassi, ana kai mu ga muhimmin abu na uku wanda ya haifar da rushewar Daular Roma. Kuma wajen samun cikas wannan kaho na uku a cikin tarihi, za mu ci bashi ga Bayanan Dr. Albert Barnes domin wasu ‘yan tsokaci. A wajen bayyana wannan nassi, ya zama dole, kamar yadda wannan mai sharhi ya faɗa, ‘A sami wani shugaba ko jarumi wanda za a iya kwatanta shi da tauraro mai walkiya da harshen wuta; wanda tafiyarsa za ta kasance da haske mai ban mamaki ta musamman; wanda zai bayyana ba zato ba tsammani KAMAR tauraro mai harshen wuta, sa’an nan kuma ya bace kamar tauraron da haskensu ya mutu a cikin ruwaye.’— Bayanan kan Ru’ya ta Yohanna 8.”

“A nan an ɗauka a matsayin tubali cewa wannan kaho yana nuni ga yaƙe-yaƙen hallaka da hare-haren mamaya masu tsanani na Attila a kan ikon Roma, waɗanda ya gudanar a gaban rundunoninsa na Hunawa....”

“‘Kuma Sunan Tauraron ana ce da shi Wormwood [yana nuni da ɗacin sakamakon].’ Waɗannan kalmomi—waɗanda suke da alaƙa mafi kusa da ayar da ta gabata, kamar yadda ko alamar rubutu a fassararmu take nuna—suna mai da mu na ɗan lokaci ga halin Attila, ga baƙin cikin da shi ne ya haddasa ko kuma ya zama hanyar aukuwarsa, da kuma ga tsoron da sunansa ya haifar.

“‘Kakabewa gaba ɗaya da kuma shafe- shafe,’ kalmomi ne da suka fi dacewa su bayyana masifun da ya jawo.” Ya kira kansa, “Bulalar Allah.” Uriah Smith, Daniel and Revelation, 484, 487.

Tarihin kaho na uku, wanda Attila ɗan Hun ya wakilta, ya kasance daga shekara ta 441 har zuwa mutuwarsa a shekara ta 453. Sa’an nan Smith ya kawo aya ta goma sha biyu, wadda ta gabatar da kaho na huɗu, kuma ta bayyana sarkin barbare Odoacer, inda aka wakilta alamar ninki uku ta Roma ta Yamma da rana, da wata, da taurari. Ya bayyana waɗannan alamomi uku a matsayin alamomin “rana, da wata, da taurari—gama babu shakka an yi amfani da su a nan a matsayin alamomi—kuma a fili suna nufin manyan haskakawa na gwamnatin Roma,—sarakunanta, sanatocinta, da konsololinta. Bishop Newton ya lura cewa sarkin ƙarshe na Roma ta Yamma shi ne Romulus, wanda cikin izgili aka kira Augustulus, ko kuma ‘ƙaramin Augustus.’ Roma ta Yamma ta faɗi a A.D. 476. Duk da haka, ko da yake an kashe hasken ranan Roma, ƙananan haskakawanta

sun ci gaba da haskawa a raunane yayin da sanatoci da konsuloli suka ci gaba. Amma bayan yawan juyin-juya-halin cikin gida da sauye-sauyen sa'ar siyasa, daga karshe, a A.D. 566, aka rushe dukan tsarin tsohuwar gwamnati, kuma ita kanta Roma aka mai da ita daga sarauniyar duniya zuwa karamin dukanci mai biyan haraji ga Exarch na Ravenna." Uriah Smith, Daniel and Revelation, 487.

A nan mun sami wata shaida kuma ga rabe-raben Roma gida uku, wanda ke nuni tun da farko ga haɗuwar Roma ta zamani gida uku. A cikin Roma ta gabas da sarki Constantine, an wakilta wannan rabe-raben gida uku ta wurin 'ya'yansa maza uku, amma a cikin Roma ta yamma kuwa ta hanyar siffon mulkinsu guda uku ne. Sa'an nan Smith ya bayyana cewa rana, wata, da taurari suna wakiltar wani takamaiman tsari da aka bi wajen kawo faɗuwar Roma ta yamma. Ya kammala labarinsa da gabatarwa mai zuwa game da kaho uku na karshe.

"Ko da yake masifun da kutse na farko na waɗannan barbarawa ya jawo wa daular sun kasance masu ban tsoro, a gwada su da masifun da za su biyo baya, sai a tarar cewa sun fi sauƙi kwarai. Sun kasance kamar digon ruwan farko na ruwa kafin ambaliyar da ba da dadewa ba za ta sauko a kan duniyar Romawa. Kahonin ukun da suka rage kuwa, an lullube su da girgijen kaito, kamar yadda aka bayyana a ayoyi masu biye."

"AYA TA 13. Sai na duba, na kuma ji wani mala'ika yana tashi a tsakiyar sararin sama, yana faɗa da babbar murya, Kaito, kaito, kaito ga mazaunan duniya saboda sauran sautunan kahonin mala'ikun nan uku, waɗanda har yanzu ba su busa ba."

"Wannan mala'ikan ba ɗaya ba ne daga cikin jerin mala'ikun kaho bakwai, sai dai kawai wanda yake shelar cewa kahoni uku da suka rage kahoni ne na kaito, saboda mafi munin abubuwan da za su faru a karkashin busarsu. Saboda haka na gaba, wato kaho na biyar, shi ne kaito na farko; kaho na shida, kaito na biyu; kuma na bakwai, na karshe a cikin wannan jerin kahoni bakwai, shi ne kaito na uku." Uriah Smith, Daniel and Revelation, 493.

Za mu ci gaba da Woe uku na kaho a talifi na gaba.

"An faɗi masifun Roma ta daula, a faɗuwarda, har zuwa na karkashensu duka, sai da Roma ta kasance ba ta da sarki, ko karamin sarki, ko majalisa. 'A karkashin Exarchs na Ravenna, an kasantar da Roma zuwa matsayi na biyu.' An bugi kashi na uku na rana, da kashi na uku na wata, da kashi na uku na taurari. Zuriyar Kaisar ba ta kare tare da sarakunan yamma ba. Roma, kafin faɗuwarda, ta mallaki wani ɓangare ne kawai na ikon daula. Konstantinoful ta raba da ita daular duniya. Kuma ba Goto ba, ba kuma Vandals ba ne suka yi mulkin mallaka a kan wannan birni da har yanzu yake na daula, wanda sarkinsa, bayan canja wurin mazaunin daula na fari da Constantine ya yi, sau da yawa yakan rife sarkin Roma a matsayin naɗaɗɗensa kuma wakilinsa. Kuma an ajiye kaddarar Konstantinoful domin wasu zamanai, kuma wasu kaho ne suka sanar da ita. Na rana, da wata, da taurari, har yanzu kashi na uku ne kaɗai aka bugi."

"Kalmomin karshe na Kakaki ta Huɗu suna nuna maido da Daular Yamma a nan gaba: 'Rana ba ta haskaka a kan kashi na uku nata ba, haka ma dare.' Dangane da ikon farar hula, Roma ta zama karkashin Ravenna, kuma Italiya ta zama lardi da aka ci na Daular Gabas. Amma, kamar yadda ya fi dacewa da wasu annabce-annabce, kare bautar gumakan hotuna ne ya fara jefa ikon

ruhaniya da na mulki na paparoma da na sarki cikin mummunan karo; kuma, ta wajen ba wa paparoma dukan iko a kan ikkilisiyoyi, Justinian ya ba da hannun taimakonsa wajen ciyar da fifikon paparoma gaba, wanda daga baya ya dauki ikon kirkirar sarakuna. A shekarar Ubangijinmu ta 800, paparoma ya ba Charlemagne mukamin Sarkin Daular Romawa.’—Keith. Daga baya aka sake canja wurin wannan mukami daga sarkin Faransa zuwa sarkin Jamus. Kuma ta wurin Sarkin Daula Francis na Biyu har ma da wannan almara daga karshe kuma har abada aka yi watsi da ita, 6 ga Agusta, 1806.” A. T. Jones, *The Great Nations of Today*, 54.